

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยเรื่องความต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอขามเฒ่า จังหวัดมหาสารคาม ครั้งนี้ สรุปผลการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

1. สรุปการวิจัย
2. อภิปรายผล
3. ข้อเสนอแนะ

สรุปการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบระดับความต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอขามเฒ่า จังหวัดมหาสารคาม ระหว่างฝ่ายบริหารกับฝ่ายนิติบัญญัติ ทั้งโดยรวมและรายด้าน โดยมีสมมติฐานว่า ความต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานแตกต่างกันทั้งโดยรวมและรายด้าน

กลุ่มประชากร คือ สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอขามเฒ่า จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 203 คน แยกเป็นสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลฝ่ายบริหาร จำนวน 21 คน และฝ่ายนิติบัญญัติ จำนวน 182 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น โดยแบ่งกลุ่มตามสถานะขององค์การบริหารส่วนตำบล แล้วแบ่งชั้นตามตำแหน่งสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางของ เกรจซีและมอร์แกน ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น จำนวน 193 คน แยกเป็นฝ่ายบริหาร จำนวน 21 คน และฝ่ายนิติบัญญัติ จำนวน 172 คน

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ตัวแปรต้น คือ ตำแหน่งสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติ ตัวแปรตาม คือกรอบภาระงาน 4 งาน ได้แก่ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารบุคคล และการบริหารทั่วไป

เครื่องมือการวิจัยเป็นเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามกรอบภาระงาน เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า มีค่าความเชื่อมั่น 0.99

ผลการวิจัย พบว่า

1. ผลการวิเคราะห์ระดับความต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลโดยรวมและรายด้าน พบว่า ความต้องการมีส่วนร่วมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.72$, S.D. =0.75) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีความต้องการในระดับมาก และเมื่อจำแนกตามตำแหน่ง พบว่า ฝ่ายบริหารมีความต้องการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.92$, S.D. = 0.96) และฝ่ายนิติบัญญัติมีความต้องการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.52$, S.D. =1.05)

1.1 ผลการวิเคราะห์ระดับความต้องการมีส่วนร่วมด้านการบริหารงานวิชาการของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลโดยรวมและรายด้าน พบว่า ความต้องการมีส่วนร่วมด้านการบริหารงานวิชาการโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.81$, S.D. =0.90) เมื่อแยกเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก

เมื่อจำแนกตามตำแหน่ง พบว่า ฝ่ายบริหาร มีความต้องการมีส่วนร่วมด้านการบริหารงานวิชาการโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.99$, S.D. =0.89) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก ฝ่ายนิติบัญญัติ มีความต้องการมีส่วนร่วมด้านการบริหารงานวิชาการโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.64$, S.D. =1.04) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก

1.2 ผลการวิเคราะห์ระดับความต้องการมีส่วนร่วมด้านการบริหารงานงบประมาณของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลโดยรวมและรายด้าน พบว่า ความต้องการมีส่วนร่วมด้านการบริหารงานงบประมาณโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.64$, S.D. =0.96) เมื่อแยกเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก

เมื่อจำแนกตามตำแหน่ง พบว่า ฝ่ายบริหาร มีความต้องการมีส่วนร่วมโดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.88$, S.D. =1.05) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีความต้องการอยู่ในระดับมาก ฝ่ายนิติบัญญัติ มีความต้องการมีส่วนร่วมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.51$, S.D. =1.07) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง

1.3 ผลการวิเคราะห์ระดับความต้องการมีส่วนร่วมด้านการบริหารงานบุคคลของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล พบว่า ความต้องการมีส่วนร่วมด้านการบริหารงานบุคคลโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.70$, S.D. = 0.99) เมื่อแยกเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีความต้องการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก

เมื่อจำแนกตามตำแหน่ง พบว่า ฝ่ายบริหาร มีความต้องการมีส่วนร่วมด้านการบริหารงานบุคคล โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.90$, S.D. = 0.92) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีความต้องการอยู่ในระดับมาก ฝ่ายนิติบัญญัติ มีความต้องการมีส่วนร่วมโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.49$, S.D. =1.04) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง

1.4 ผลการวิเคราะห์ระดับความต้องการมีส่วนร่วมด้านการบริหารทั่วไปของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลโดยรวมและรายด้าน พบว่า ความต้องการมีส่วนร่วมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.67$, S.D. =1.00) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก

เมื่อจำแนกตามตำแหน่ง พบว่า ฝ่ายบริหาร มีความต้องการมีส่วนร่วมโดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.89$, S.D. = 0.96) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก ฝ่ายนิติบัญญัติ มีความต้องการมีส่วนร่วมโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.43$, S.D. =1.14) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่มีความต้องการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง

2. เปรียบเทียบความความต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานระหว่างฝ่ายบริหารกับฝ่ายนิติบัญญัติ โดยรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อแยกเป็นรายด้าน พบว่า ความต้องการมีส่วนร่วมในการบริหารงานบริหารทั่วไปมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ.05 โดยความต้องการมีส่วนร่วมของฝ่ายบริหาร มีระดับความต้องการมากกว่าฝ่ายนิติบัญญัติ ส่วนด้านอื่นๆไม่แตกต่างกัน

3. วิเคราะห์แบบสอบถามปลายเปิด

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลทั้งฝ่ายบริหาร และฝ่ายนิติบัญญัติ ในเขตอำเภอขงสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม สามารถรวบรวมความคิดเห็นในแต่ละด้านเรียงลำดับความถี่จากมากไปหาน้อย ดังนี้

3.1 ด้านการบริหารงานวิชาการ สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลทั้งฝ่ายบริหาร และฝ่ายนิติบัญญัติมีความคิดเห็น และข้อเสนอแนะ คือ ต้องการให้โรงเรียนจัดทำห้องสมุดชุมชน เพื่อใช้เป็นแหล่งเรียนรู้ร่วมกันทั้งนักเรียน เยาวชน และประชาชนในหมู่บ้าน โดยมีอุปกรณ์ที่ทันสมัย มีครูอาจารย์คอยแนะนำ ฝึกสอนการใช้อุปกรณ์ดังกล่าว ให้คณะครู และ โรงเรียนจัดการเรียนการสอน โดยเน้นด้านวิชาการมากกว่ากิจกรรมนันทนาการ และ

บันเทิง เช่น กีฬา ดนตรี ฯลฯ และให้คณะครูในโรงเรียนให้แบบฝึกหัดแก่นักเรียนกลับไปทำที่บ้าน ทุกกลุ่มสาระ เพื่อให้ผู้ปกครองได้มีส่วนช่วยเหลือ แนะนำ และตรวจสอบในด้านการเรียนของนักเรียน

3.2 ด้านการบริหารงบประมาณ สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลทั้งฝ่ายบริหาร และฝ่ายนิติบัญญัติมีความคิดเห็น และข้อเสนอแนะ คือ ต้องการให้โรงเรียนบริหารงบประมาณในแต่ละปีเป็นไปอย่างโปร่งใส มีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อนักเรียน และโรงเรียนมีการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์การใช้จ่ายงบประมาณในแต่ละปีให้ชุมชนและองค์การบริหารส่วนตำบลทราบด้วย และต้องการให้ท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการใช้จ่ายงบประมาณของโรงเรียนในแต่ละปีการศึกษา

3.3 ด้านการบริหารบุคคล สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลทั้งฝ่ายบริหาร และฝ่ายนิติบัญญัติมีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ คือ ต้องการให้ผู้บริหารโรงเรียนควบคุมดูแลการจัดการเรียนการสอนของคณะครูอย่างมีประสิทธิภาพ โดยนักเรียนได้รับความรู้ และประสบการณ์มากที่สุด ให้คณะครู นักการศึกษา โรงเรียนมีบุคลิกภาพ และการวางตัวเป็นแบบอย่างที่ดีในด้านจริยธรรม และมีระเบียบวินัยที่ดี ตลอดจนการประเมินครู เพื่อพิจารณาความดีความชอบ ควรนำเรื่องการจัดการเรียนการสอนที่ดี การมีระเบียบวินัย มาเป็นองค์ประกอบในการพิจารณา และให้ครูเอาใจใส่ต่อหน้าที่และมีความรับผิดชอบงานในหน้าที่

3.4 ด้านการบริหารทั่วไป สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลทั้งฝ่ายบริหาร และฝ่ายนิติบัญญัติมีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ คือ ต้องการให้ชุมชนและสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆที่โรงเรียนจัดขึ้น มีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน และให้โรงเรียนจัดระบบดูแลความปลอดภัยในการเดินทางกลับบ้านและโรงเรียน ฝึกฝนให้นักเรียนเป็นคนตรงต่อเวลา

อภิปรายผล

จากผลการวิเคราะห์ความต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอขามเฒ่า จังหวัดมหาสารคาม มีประเด็นที่นำมาอภิปราย ดังนี้

1. ระดับความต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติ พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อแยกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลทั้งฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติ

มีความต้องการมีส่วนร่วมมากที่สุด คือ การบริหารงานวิชาการ ($\bar{X} = 3.82$) ส่วนด้านที่มีความต้องการมีส่วนร่วมน้อยที่สุด คือ ด้านการบริหารทั่วไป ($\bar{X} = 3.66$) โดยสามารถเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยตามค่าเฉลี่ย ได้ดังนี้ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารงบประมาณ และด้านการบริหารทั่วไป

ระดับความต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอขามเฒ่า จังหวัดมหาสารคาม ขอแยกอภิปรายใน 2 ประเด็น ดังนี้

1.1 สาเหตุที่ระดับความต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติ โดยรวมอยู่ในระดับมาก และรายด้าน ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากทั้งนี้อาจเป็นเพราะ

1.1.1 สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติ มีความเข้าใจและตระหนักในการเข้าไปมีส่วนร่วมและมีบทบาทในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มาตรา 43 และ มาตรา 289 ได้กล่าวถึงบทบาทหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีต่อการจัดการศึกษา จึงทำให้สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลมีความต้องการเข้าไปมีส่วนร่วมและมีบทบาทในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในท้องถิ่นที่ตนรับผิดชอบ

1.1.2 กระแสความเคลื่อนไหวในการถ่ายโอนภารกิจด้านการศึกษา ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2542 ในหมวด 1 มาตรา 6 ให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการการกระจายอำนาจ ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้ดำเนินการจัดทำแผนการกระจายอำนาจ กำหนดหลักเกณฑ์ขั้นตอนการถ่ายโอน และเสนอแนะการถ่ายโอนต่อคณะรัฐมนตรี โดยการดำเนินการถ่ายโอนจริง ๆ นั้น ให้เป็นไปตามหลักความสมัครใจ ทั้งสองฝ่าย รวมทั้งคำนึงถึงความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนคุณภาพการศึกษา และประโยชน์ของนักเรียนเป็นสำคัญและในปัจจุบันนี้ก็มีโรงเรียนบางส่วนของที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้รับการถ่ายโอนไปสังกัดยังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวนหนึ่งแล้ว จึงมีผลทำให้สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติ มีความต้องการที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมและมีบทบาทในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนที่เป็นเขตบริการที่ตนรับผิดชอบ

1.1.3 สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติ มีความเชื่อว่า องค์การบริหารส่วนตำบลมีศักยภาพ มีความพร้อมที่จะเข้ามามีบทบาทในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนที่เป็นเขตบริการ ทั้งนี้เนื่องจากว่าองค์การบริหารส่วนตำบล แต่ละองค์กรมีความพร้อมในด้านงบประมาณ ซึ่งจะได้รับงบประมาณในการบริหารจัดการเพิ่มอีก เพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2542 นอกจากนี้ยังมีความพร้อมในด้านบุคลากร โดยมีเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในด้านการศึกษาเพียงพอ และที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติมีความเชื่อว่าตนเอง มีประสบการณ์ในการบริหารจัดการเพียงพอที่จะบริหารจัดการทางการศึกษาได้

1.2 สาเหตุที่ทำให้ ความต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติ มีความต้องการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการมากที่สุด ($\bar{X} = 3.82$, S.D.=0.97) ส่วนงานด้านอื่นๆ มีความต้องการรองลงมา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ

1.2.1 การบริหารงานวิชาการ ถือว่าเป็นงานหลัก เป็นงานที่ให้นักเรียนบรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ซึ่งเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มุ่งให้กระจายอำนาจในการบริหารไปให้สถานศึกษาให้มากที่สุด ด้วยเจตนารมณ์ที่จะให้สถานศึกษาดำเนินการโดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่นและการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย จึงมีผลทำให้สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติมีความต้องการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการมากที่สุด

1.2.2 การบริหารงานวิชาการเป็นเรื่องเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพ การจัดการกิจกรรมการเรียนการสอน การที่นักเรียนจะอ่านออก เขียนได้ คิดคำนวณได้ มีคุณลักษณะเก่ง ดี มีสุขขึ้นอยู่กับการบริหารงานวิชาการที่มีคุณภาพ ความต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติส่วนใหญ่มีบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียน จึงมีความต้องการที่จะสนับสนุน ส่งเสริม ควบคุมดูแลด้านการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ ส่งผลถึงตัวเด็กนักเรียนที่เป็นบุตรหลาน ให้สามารถอ่านออก เขียนได้ คิดคำนวณได้ มีคุณลักษณะเป็นคนดี มีความรู้ และมีความสุข

1.2.3 บทบาทหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลในปัจจุบันเกี่ยวกับทางด้านการศึกษา คือ มีหน้าที่ส่งเสริม สนับสนุนสื่อการเรียนการสอน วัสดุอุปกรณ์การเรียน เพื่อเป็นวัสดุฝึก สอน สอบ ตลอดจนแหล่งเรียนรู้ต่างๆ ซึ่งแต่ละโรงเรียนได้รับจัดสรรจากราชการยังไม่เพียงพอ สื่อและวัสดุอุปกรณ์การสอนเหล่านี้ ถ้าหากแต่ละโรงเรียนมีเพียงพอ ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ทุกชั้นเรียน ก็จะส่งผลให้นักเรียนมีความรู้ ประสบการณ์ที่เพียงพอในแต่ละระดับชั้นที่เรียน จากเหตุผลดังกล่าวจึงมีผลทำให้สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล ฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติมีความต้องการมีส่วนร่วมในการการบริหารงานวิชาการมากที่สุด

ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของสมเกียรติ พงษ์ไพบูลย์และคณะ (2542 : บทคัดย่อ) ซึ่งได้ศึกษาการกระจายอำนาจการจัดการศึกษาสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผลการวิจัยพบว่า

1. ท้องถิ่นปกครองส่วนท้องถิ่นมีความพร้อมทางด้านจิตใจที่แสดงให้เห็นถึงความมุ่งมั่นที่จะเข้าไปมีบทบาททางการศึกษาอย่างเต็มที่
2. การบริหารจัดการมีความเป็นไปได้และต่างเชื่อมั่นว่าจะทำได้ดี เนื่องจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (เทศบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัด) เคยมีบทบาทการจัดการศึกษาด้วยตนเองถึงปัจจุบัน ส่วนองค์การบริหารส่วนตำบลก็เคยมีประสบการณ์ในการเป็นกรรมการการศึกษาแล้ว
3. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกองค์กรต่างเชื่อมั่นตนเองว่ามีความสามารถ และเหตุผลเพียงพอที่จะจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพของชุมชนและท้องถิ่นของตนเองได้อย่างแท้จริง
4. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกองค์กรลงความเห็นตรงกันว่า เจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญดีมาก และท้องถิ่นจะต้องสนองตอบเจตนารมณ์นั้นอย่างเต็มความสามารถ และเชื่อมั่นศักยภาพของตนเองว่า สามารถพัฒนาได้

สอดคล้องกับผลการวิจัยของสายัณห์ ดวงคำน้อย (2543 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความต้องการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน โรงเรียนมัธยมศึกษาของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอคำเขื่อนแก้ว จังหวัดยโสธร พบว่า โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยฝ่ายบริหาร เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานบุคคล การบริหารทั่วไป และการบริหารงานงบประมาณ ฝ่ายนิติบัญญัติ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป

สอดคล้องกับงานวิจัยของ จรัญ พันธุ์หนอง (2546 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความต้องการมีส่วนร่วมขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตอำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย พบว่าโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

นอกจากนั้นยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ประมุล ศรีชนะ (2543 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความต้องการมีส่วนร่วมขององค์การบริหารส่วนตำบลในการดำเนินงานโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเมือง จังหวัดยโสธร พบว่า สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอเมือง จังหวัดยโสธร ต้องการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานโรงเรียนประถมศึกษา โดยภาพรวมแต่ละงานอยู่ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยมากที่สุดสองอันดับ คือ งานด้านวิชาการ และงานด้านบุคลากร

ผลการเปรียบเทียบความต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติ พบว่า โดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า งานการบริหารทั่วไป แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 โดยสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลฝ่ายบริหารมีความต้องการมีส่วนร่วมมากกว่าฝ่ายนิติบัญญัติ ผลการวิจัยดังกล่าวอาจเป็นเพราะ

2.1 สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล ทั้งฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติ มีความรู้พื้นฐาน ประสบการณ์ในการบริหารจัดการที่ใกล้เคียงกัน นอกจากนั้นยังมีวัฒนธรรม ประเพณี เศรษฐกิจ และการประกอบอาชีพที่เหมือนกัน และคล้ายคลึงกัน เพราะสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล ทั้งฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติต่างได้รับคัดเลือก หรือเป็นตัวแทนจากหมู่บ้านในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล หมู่บ้านละ 2 คน เข้ามาเป็นสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล จึงมีความต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ไม่แตกต่างกัน

2.2 สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล ฝ่ายบริหาร ถึงแม้ว่าจะมีบทบาทหน้าที่ ในการบริหารจัดการภารกิจต่างๆตามที่กฎหมายกำหนด แต่ในทางปฏิบัติ ผู้ที่มีหน้าที่เป็นผู้นำ เป็นผู้บริหารจัดการในองค์กร คือนายกเทศมนตรี รองนายกเทศมนตรี และเลขานุการ ส่วนสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล ฝ่ายบริหารอื่นๆ จะเป็นเพียงคณะกรรมการต่างๆ มิได้มีอำนาจในการตัดสินใจเท่าที่ควร ส่วนสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล ฝ่ายนิติบัญญัติมีหน้าที่ในการควบคุมดูแล ตรวจสอบ และรับรองกฎหมายที่ทางองค์การบริหารส่วนตำบลจัดทำขึ้น จึงอาจทำให้ความต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานระหว่างสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติไม่แตกต่างกัน

2.3 ความต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบล ระหว่างฝ่ายบริหาร กับฝ่ายนิติบัญญัติ ราชค้ำน พบว่า ด้านงานบริหารทั่วไป มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลดังกล่าวอาจเป็นเพราะว่า การบริหารทั่วไป เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดระบบบริหารองค์กร ให้บริการบริหารงานอื่นๆ บรรลุผลตามมาตรฐานคุณภาพและเป้าหมายที่กำหนด เป็นงานที่รวมงานเดิม ได้แก่ งานธุรการ งานอาคารสถานที่ งานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน และงานกิจการนักเรียน ซึ่งภาระงานดังกล่าว เป็นงานที่สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล ฝ่ายบริหารมีความเชื่อ และ มุ่งมั่นว่าสามารถบริหารจัดการได้ ส่วนงานอื่นๆ เช่น งานวิชาการ งานงบประมาณ เป็นงาน ที่ต้องใช้ความรู้ ความชำนาญในการบริหารงาน ส่วนงานบุคลากร มีความเชื่อว่าเป็นเรื่อง ภายในสถานศึกษาที่ผู้บริหาร โรงเรียนสามารถควบคุมดูแลคณะครูและบุคลากรในโรงเรียน ให้มีประสิทธิภาพได้ จึงส่งผลให้ความต้องการมีส่วนร่วมในการบริหารงานบริหารทั่วไป แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยฝ่ายบริหารมีความต้องการมากกว่า ฝ่ายนิติบัญญัติ

จากผลการวิจัยดังกล่าว สอดคล้องกับงานวิจัยของ จริญญา พันธุ์หนอง (2546 : บทคัดย่อ) พบว่า ความต้องการมีส่วนร่วมของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลต่อการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตอำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 1 ด้าน ได้แก่ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ส่วนด้านวิชาการ ด้านบุคลากร ด้านกิจการนักเรียน ด้านธุรการการเงินและพัสดุ และด้านอาคารสถานที่ ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การบริหารงานทั่วไป เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดระบบบริหารองค์กร ให้บริการบริหารงานอื่น ๆ บรรลุผลตามมาตรฐานคุณภาพและเป้าหมายที่กำหนด โดยมี บทบาทหลักในการประสานส่งเสริมสนับสนุนและการอำนวยความสะดวกต่างๆในการ ให้บริการการศึกษาทุกรูปแบบ จึงมีผลทำให้สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลฝ่ายบริหาร ซึ่งมีประสบการณ์ในการบริหารองค์กรมากกว่าฝ่ายนิติบัญญัติ มีความมั่นใจที่จะเข้ามา มีส่วนร่วมในการบริหารงานบริหารทั่วไปมากกว่าฝ่ายนิติบัญญัติ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้

จากการศึกษาเรื่องความต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอขามเฒ่าสุราษฎร์ จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการมีส่วนร่วมขององค์การบริหารส่วนตำบลในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของอำเภอขามเฒ่าสุราษฎร์ จังหวัดมหาสารคาม ในด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป ดังนี้

1.1 ข้อเสนอแนะต่อโรงเรียน

1.1.1 ด้านการบริหารวิชาการ โรงเรียนควรสร้างความตระหนักให้เห็นคุณค่าของการเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาห้องสมุดโดยการประชุม ชี้แจง ประชาสัมพันธ์ ให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบลได้รับทราบ

1.1.2 ด้านการบริหารงบประมาณ โรงเรียนควรแจ้งข้อมูลและรายละเอียดเกี่ยวกับผลการจัดซื้อจัดจ้าง ให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบลทราบและเชิญองค์การบริหารส่วนตำบลเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการตรวจสอบพัสดุและจำหน่ายพัสดุออกจากบัญชีของโรงเรียน ทุกครั้ง

1.1.3 ด้านการบริหารบุคคล โรงเรียนควรเชิญองค์การบริหารส่วนตำบลเข้ามามีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการในการพิจารณาความดีความชอบประจำปีของโรงเรียน และร่วมเป็นกรรมการในการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรในโรงเรียน เพื่อจะทำให้การปฏิบัติของบุคลากรมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

1.1.4 ด้านการบริหารทั่วไป โรงเรียนควรเชิญให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบลเข้ามาดูแลการก่อสร้างภายในโรงเรียน เข้าร่วมเป็นคณะกรรมการประเมินผลการใช้อาคารสถานที่ และร่วมปรับปรุงการซ่อมแซมอาคารสถานที่

1.2 ข้อเสนอแนะต่อองค์การบริหารส่วนตำบล

1.2.1 งานการบริหารวิชาการ สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลควรร่วมเป็นคณะกรรมการพัฒนากระบวนการเรียนกับคณะครูภายในโรงเรียน คุณภาพทางการศึกษาของนักเรียนดีขึ้น นอกจากนั้นควรส่งเสริมสนับสนุนจัดหาวัสดุประกอบการเรียนการสอน และจัดหาบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะด้านมาช่วยสอน เป็นการช่วยลดปัญหาการขาดแคลนครูจะทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

1.2.2 งานการบริหารงบประมาณ สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล ควรร่วมและดำเนินการในการจัดซื้อจัดจ้างของทางโรงเรียนเพื่อให้เกิดความโปร่งใส ประหยัด และเกิดประโยชน์สูงสุด ตลอดจนทำให้ความเห็นชอบเกี่ยวกับการจัดสรรงบประมาณให้แก่ทางโรงเรียนเพื่อจะได้นำไปพัฒนาการเรียนการสอนให้มีคุณภาพต่อไป

1.2.3 งานการบริหารบุคคล สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล ควรมีส่วนร่วมในการวางแผนอัตราค่าจ้างและกำหนดตำแหน่งในโรงเรียน และเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนเพื่อจะได้ร่วมกับคณะครูพัฒนาการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ และ พิจารณาหาทางช่วยเหลือสนับสนุนสร้างขวัญกำลังใจบุคลากรที่ปฏิบัติในโรงเรียน ซึ่งจะทำให้การบริหารในโรงเรียนดีขึ้นเป็นลำดับ

1.2.4 งานการบริหารทั่วไป สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลควรส่งเสริมและสนับสนุนในการจัดทำสำมะโนประชากรวัยเรียนและจัดหาเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในโรงเรียน ตลอดจนร่วมระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ซึ่งจะทำให้โรงเรียนมีสื่อวัสดุอุปกรณ์ที่ทันสมัย นักเรียนจะได้ทันเหตุการณ์ของโลก

1.2.5 หน่วยงานสถานศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบล และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเผยแพร่ข่าวสาร สร้างความเข้าใจในเรื่องการถ่ายโอนการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้แก่คณะครู อาจารย์ สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล ผู้นำชุมชน ผู้ปกครองนักเรียน ตลอดจนประชาชนทั่วไปในเขตตำบลให้มีความรู้ความเข้าใจไปในทิศทางเดียวกัน

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยการพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลที่มีประสิทธิภาพ

2.2 ควรมีการวิจัยในเรื่องการเตรียมความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในโอกาสต่อไป

2.3 ควรมีการวิจัยในเรื่อง บทบาทหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.4 ควรมีการวิจัยในเรื่องการศึกษาสาเหตุแห่งแรงจูงใจของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลในการส่งเสริมพัฒนาการศึกษาในทุกระดับการศึกษา